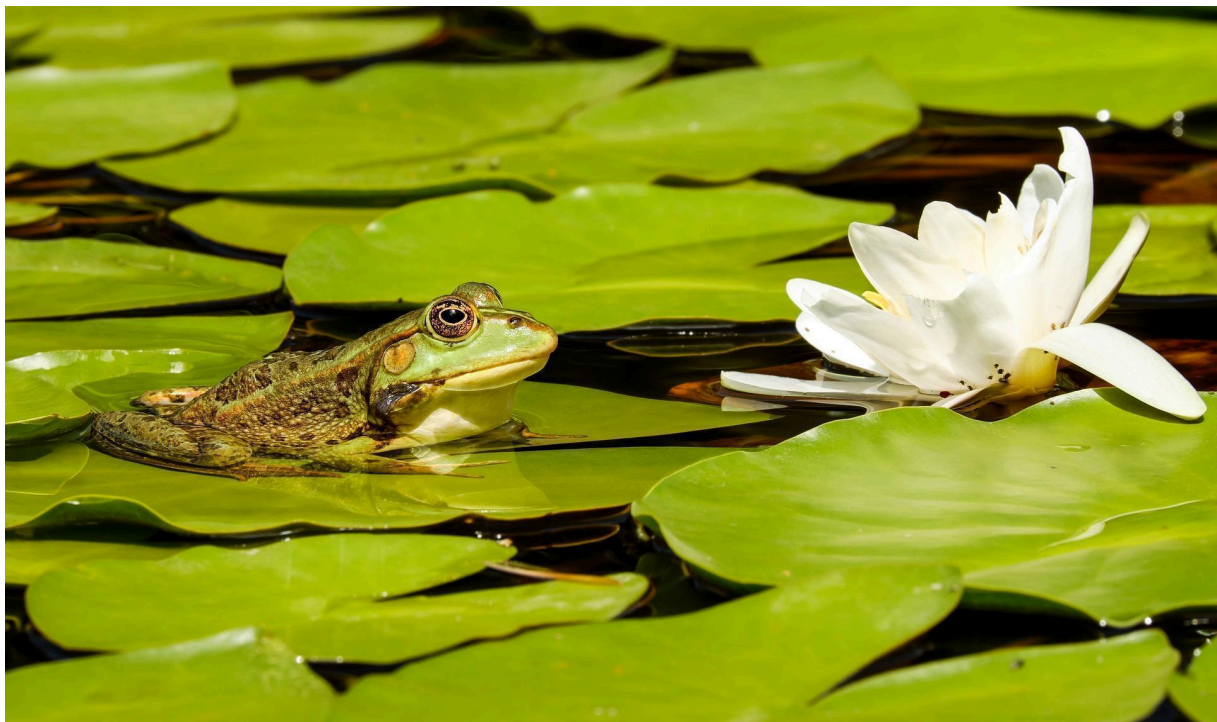

Groene Opkikker

Editie 2024 - 3

Algemene informatie

IVN – Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid

IVN is een landelijke organisatie met ±180 plaatselijke afdelingen.

Het doel van het IVN is de betrokkenheid van mensen bij de natuur en milieu het vergroten, gericht op een duurzame samenleving.

Een middel om dit te bereiken is natuur-, milieu-educatie en duurzaamheid.

Voor Woerden en omgeving zet een aantal vrijwilligers zich daarvoor in door bijvoorbeeld wandelingen, lezingen en excursies te organiseren.

Wilt u dit werk steunen, wordt dan donateur voor € 20,00 per kalenderjaar. U ontvangt onze 'Groene Opkikker' 3 maal per jaar.

Wilt u meehelpen, staat het lidmaatschap open voor € 25,00 per jaar. U ontvangt onze 'Groene Opkikker' 3 maal per jaar. En het landelijk blad Mens en Natuur van het IVN

Als je jonger bent dan 18 jaar kan je lid worden van de Jeugdgroep. Je betaalt € 15,00 per jaar en ontvangt onze 'Groene Opkikker' 3 maal per jaar.

Voor meer informatie ivnsecretariaat.woerden@gmail.com of www.ivn.nl/woerden of onze Facebookpagina.

Verdere gegevens treft u op de laatste pagina aan.

Colofon

Groene Opkikker

Digitale informatie
Afd. IVN-Woerden en omgeving.

No. 2024- 3

Redactie

Wout Nagel
Janny Kruitbosch-van Vulpen
Vivian van Deel

De redactie verandert soms iets in uw tekst met als doel meer leesplezier.

E-mailadres

ivn.groeneopkikker@gmail.com

Foto's

Gemaakt door de redactie, tenzij anders vermeld.

Kopij vóór 24 januari 2025

Inhoudsopgave

4 Redactie

4 Herfst

4 Vacature redactie Groene Opkikker

4 Gevraagd: nieuw redactielid

4 Nieuwe leden

4 Landelijke leden, leden en jeugdleden

5 Bestuur

5 Na de zomer

6 Activiteiten en lezingen

6 Herfstwandeling

6 Uilen van de Lopikerwaard

6 Cursus Natuurvriendelijk tuinieren

7 Biodiversiteitsteam

7 Najaar 2024

8 Plantenwerkgroep

8 Jaarlijkse inventarisatie

9 Jeugdnatuurgroepen

9 Buitenbanjers/Plus tot en met oktober

11 Nieuws uit de omgeving en IVN-land

11 Vergroen jouw buurt met de Groene Buurtbon

11 Zo maak jij je tuin nu lenteklaar

11 Nacht van de nacht

11 Groene jaarkalender

12 NME- Centrum InBredius

12 Oogstfeest Landgoed Bredius

13 Uitslag van de BioBlitz

14 Brediuspark krijgt een onderhoudsbeurt

15 Column

15 Bijzondere bodembeestjes

16 Van leden en donateurs

16 Vakantietijd

17 Uit het AD Groene Hart of WC Kontakt

17 Otters hoeven niet de drukke weg op

17 Bidsprinkhaan vestigt zich definitief in Nederland

18 Monsterlijke vreetmachine

19 Om te onthouden

19 Handige websites

20 Organisatie

20 Bestuur

20 Coördinatoren van de werkgroepen

20 Leden/donateur

Redactie

Herfst

In deze editie nr. 3 van de Groene Opkikker willen we jullie attenderen op de situatie in het bestuur en met name de suggestie om als lid ideeën aan te dragen. We zijn met z'n allen lid van deze prachtige vereniging, maar helaas is er een gebrek aan mensen die er actief mee doen. Er worden weer activiteiten en lezingen georganiseerd. Afgelopen jaar was er veel belangstelling voor en hopelijk komend seizoen weer.

Er zijn enkele verslagen van de werkgroepen, voor zover er bijeenkomsten zijn geweest. Vanuit de Vogelkijkgroep heeft Antoine van Dijk deze keer een verslag geschreven over hun gezinsvakantie afgelopen zomer in Costa Rica met mooie foto's van uiteraard vogels. Bedankt Antoine voor deze bijdrage.

De column van Romy is ook weer interessant om te lezen en deze keer over bodembeestjes. Wij hebben ook weer wat mogen overnemen uit Fluitenkruid van onze zustervereniging KNNV, zoals Bodemblitz in Landgoed Bredius en de foto's van het Oogstfeest, waarvoor dank. Wij wensen jullie veel leesplezier en oh ja, we zoeken nog steeds uitbreiding van de redactie. Wout Nagel, Coördinator.

Vacature redactie Groene Opkikker

Gevraagd: nieuw redactielid

Houd jij van verhalen verzamelen, leuke teksten schrijven en heb je gevoel voor taal? Dan zoeken we jou! We zoeken namelijk een nieuw redactielid voor de Groene Opkikker. We maken vier keer per jaar een editie. Voor elke editie komen we ongeveer 3 à 4 keer bij elkaar om alle items te bespreken en uit te werken. We werken met Google Drive waardoor je eenvoudig thuis aan de Groene Opkikker kan werken. Het is hiervoor wel handig dat je digitaal vaardig bent.

Heb je interesse of vragen? Neem contact met Wout Nagel via ivn.groeneopkikker@gmail.com of via 0622926472.

Nieuwe leden

Jeugdleden:

Jurek van Iersel
Jesse de Boom
Bram Veldhuyzen
Nathan Jansen

Donateur:

geen

Lid - landelijk:

geen

Bestuur

Na de zomer

Na de zomer is helaas gebleken dat het huidige bestuur niet meer kan voortbestaan. Rob van Son kan door zijn werkzaamheden en betrokkenheid bij zijn gezin niet meer de tijd en energie vinden om de secretariaatswerkzaamheden bij het IVN Woerden voort te zetten. Ook Marian Christiaanse gaat haar bestuursfunctie neerleggen en wil zich binnen de vereniging vooral blijven inzetten voor het organiseren van de lezingen, vaak samen met de KNNV.

Dit impliceert dat Walter Hoes (penningmeester) en ik (voorzitter) de bestuursleden zijn van IVN Woerden, die mogelijk de werkzaamheden zouden kunnen voortzetten. De vraag is of dit mogelijk is, omdat volgens de statuten een bestuur uit minimaal 3 leden moet bestaan.

Het bestuur heeft een vergadering belegd, waarbij de coördinatoren en een aantal betrokken leden waren uitgenodigd om deze situatie te bespreken. Uit deze vergadering kwam naar voren dat, net zoals bij veel andere verenigingen, het lastig is om bestuursleden te vinden. Maar ook dat de rol van het bestuur uiteindelijk beperkt is tot het faciliteren van de werkgroepen. De werkgroepen functioneren zelfstandig.

Hoe nu verder?

Bovenstaand heeft ertoe geleid dat wij besloten hebben om de noodklok te luiden, want IVN Woerden kan mogelijk niet meer voortbestaan op de manier zoals het nu georganiseerd is. We gaan het landelijk bestuur van het IVN benaderen voor advies. Het lijkt aannemelijk dat zij ervaring hebben met afdelingen, die net als wij met deze problematiek worstelen. Ook vragen we u als leden om advies.

Mocht u, tijdens het lezen van dit stukje, ideeën hebben, een bijdrage willen leveren of anderszins willen reageren, bent u uiteraard hiervoor van harte uitgenodigd.

Namens het bestuur
Gerrie Epping, 06-49291669

Activiteiten en lezingen

Herfstwandeling

Iedereen kan mee met de herfstwandeling onder leiding van André van Kleinwee en Wiebe Kreton. Ze nemen je mee naar het landgoed en laten je daar de allermooiste herfstkleuren zien. Deze herfstwandeling is op zondag 10 november. We verzamelen tussen 13.30 en 14.00 uur want de wandeling start om 14.00 uur. Kinderen zijn ook van harte welkom! Voor hen is er na afloop een lekker kopje chocolademelk in het NME-centrum InBredius.

Uilen van de Lopikerwaard

Op donderdag 14 november komt Gijs van Kempen een lezing geven over de "Uilen van de Lopikerwaard". In de lezing vertelt hij onder andere over welke soorten er voorkomen, waar ze leven en de broedbiologie van de uilen. Ook vertelt hij hoe het met de overlevingskansen gesteld is en wat wij voor de uilen kunnen betekenen qua huisvesting, voedselvoorziening enz.

Hij brengt die avond ook wat uilenkasten mee, dus kom gerust een kijkje nemen! Van harte welkom op 14 november om 20.00 uur in Het Bakken.

Foto: Adri de Groot

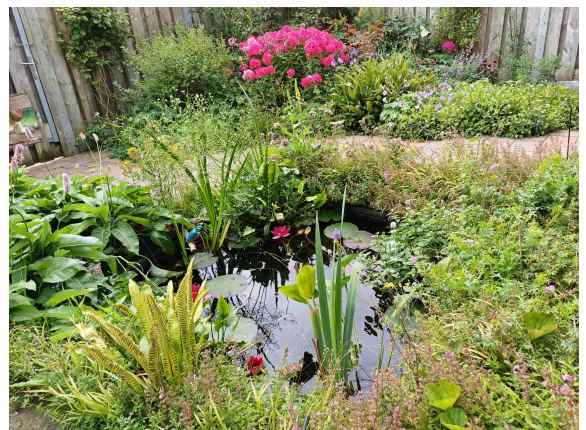

Cursus Natuurvriendelijk tuinieren (VOL)

Wegens overweldigende belangstelling moeten we helaas mededelen dat de cursus al vol zit.

Wil je in het voorjaar een bloeiende tuin vol leven, en kun je hierbij wel wat hulp gebruiken? Stadsecoloog André van Kleinwee laat je in deze cursus in drie avonden stap voor stap zien hoe je jouw tuin natuurvriendelijk maakt. En goed nieuws: dat is minder onkruid wieden, meer biodiversiteit en genieten!

Met deze cursus op 29 oktober, 12 en 26 november zet je de eerste stappen om natuur een plek te geven in je tuin. Van het maken van een schetsontwerp en het kiezen van beplanting tot onderhoud. De cursus helpt je bij elke stap op weg. De cursus is zowel voor eigenaren van een kleine stadstuin of grote achtertuin. Heb je juist een grote lap grond rondom en achter je huis liggen? Dan kun je deze cursus ook volgen. De informatie en opdrachten zijn geschikt voor beginnende en ervaren tuiniers. Lees meer over alle praktische zaken en over de inhoud van de cursus op <https://www.ivn.nl/afdeling/woerden/cursussen-over-de-natuur/cursus-natuurvriendelijk-tuinieren/>.

Biodiversiteitsteam

Najaar 2024

De afgelopen maanden heeft het Biodiversiteitsteam zich vooral op twee zaken gericht, uiteraard naast het herstel van de flora rond de Cattenbroekerplas en het onderhoud van de groene rotonde bij de Gamma.

Samen met de gemeente voeren we de campagne 'tegel eruit, plant erin', in aansluiting op de landelijke tegelwip actie. De gemeente heeft ons pleidooi voor inheemse, gifvrije planten overgenomen! Ook Welkoop en de Bosrand hebben zich hierbij aangesloten – in elk geval wat betreft de tegelwip actie, nu nog de rest van het assortiment.... We hebben campagne gevoerd vanuit de Duurzaamheidswinkel, eind september op de zaterdagmarkt gestaan (zie foto), en begin oktober bij Welkoop de actie ondersteund. De gemeente heeft de actie gepromoot met posters en in Kontakt. Helaas viel het aantal ingeleverde tegels tegen. We gaan met de gemeente overleggen over een nieuwe insteek voor de campagne volgend jaar.

Omdat het gemeentelijk beleid wat betreft onderhoud van het groen in de openbare ruimte maar heel langzaam verandert, gaan we ons (ook) meer op de inwoners van de gemeente Woerden richten. We willen dat meer mensen de positieve effecten van natuurlijk groen gaan zien, en het mooi gaan vinden. De actie 'tegel eruit, plant erin' is een eerste voorbeeld. Sinds kort hebben we een groep tuincoaches: vrijwilligers die gratis en laagdrempelig advies geven aan Woerdenaren over vergroenen van hun leefomgeving. Dat kan de eigen tuin zijn, maar ook bijvoorbeeld een geveltuin of een boomspiegel in de buurt. Wij kunnen helpen bij de aanvraag bij de gemeente. Over de spelregels voor het inrichten van boomspiegels overleggen we op dit moment met de gemeente. En nu een campagne om de tuincoaches onder de aandacht te brengen!

Op het Oogstfeest presenteerden we beide acties – tegelwippen en tuincoaches – en verkochten we veel inheemse plantjes. Ook de gratis zakjes zaad van inheemse planten waren in trek. Zaadjes zijn ook te halen (én brengen; het is een ruilsysteem) in de zadenbibliotheek in de Duurzaamheidswinkel. Tenslotte nog een paar andere activiteiten:

- Tijdens Koeiemart deelden we vanuit de Duurzaamheidswinkel boeren krokusbollen uit van IVN.
- We helpen met adviezen en materialen bij het inrichten van het binnenterrein van de noodopvang van asielzoekers (De Bleek 1), in nauwe samenwerking met Wij zijn Woerden / Lex Albers.
- Sinds kort hebben we eens in de twee weken overleg met de firma's Punt en Bunnik, die voor de gemeente het groenbeheer uitvoeren. Het zou weleens kunnen dat we met ons drieën de gemeente een duw in de goede richting kunnen geven!

Van harte welkom bij een vergadering van het team, of in de Duurzaamheidswinkel, Voorstraat 75, Woerden, op woensdagen tussen 10 en 15 uur!

Contact: btwoerden@gmail.com.

Plantenwerkgroep

Jaarlijkse inventarisatie

De Plantenwerkgroep heeft op 10 juli de jaarlijkse inventarisatie van een slootkant uitgevoerd. Dit keer gingen we daarvoor naar het land van Boer Bert aan 's Gravensloot. We inventariseerden een slootkant van enkele percelen achter in het land van Boer Bert en troffen daar verschillende soorten aan, zoals watermunt, wolfspoot, rietgras en holpijp. De waarnemingen zijn geregistreerd en verstuurd naar Floron, waar ze worden verwerkt in de verspreidingskaarten van wilde planten in Nederland.

In augustus hebben we ons verdiept in de familie van de Composieten en dan speciaal de composieten met gele lintbloemen en melksap, bijvoorbeeld Akkermelkdistel of Klein streepzaad, een plant die je in deze tijd nogal eens in bloei kunt vinden in Woerden en omgeving, is het Kompassla. Deze plant die niet meteen opvalt, heeft een bijzonder kenmerk. De verspreid staande bladeren staan allemaal naar het westen of oosten gericht en vormen zo een soort kompas. Daaraan dankt de plant zijn naam. Zie ook <https://www.floravannederland.nl/planten/kompassla>.

Wil je meer weten over de plantenwerkgroep, of meedoen? Klik dan op <https://www.ivn.nl/afdeling/woerden/plantenwerkgroep/>

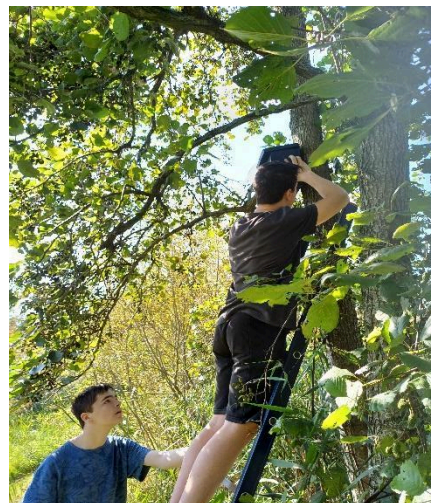
Cobie van der Hoek, coördinator

Jeugdnatuurgroepen

Buitenbanjers plus september

De zomervakantie zit erop en we gingen weer starten met de activiteiten. De Buitenbanjers plus groep heeft de vogelhuisjes schoongemaakt en enkele nieuwe opgehangen in het Buitenbanjerterrein.

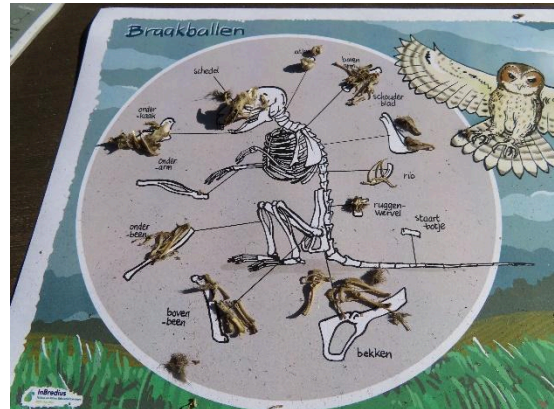
Oogstfeest

Twee Buitenbanjers plussers Robin en Bram hebben tijdens het oogstfeest het IVN en de Buitenbanjers vertegenwoordigd. Ze stonden met een tafel in het Buitenbanjer terrein, bezoekers konden het normaal afgesloten natuurstukje bezoeken. Er kon een verrekijker geleend worden met een vogelzoekkaart om in het terrein vogels te kijken. Op de tafel lag verschillende info van het IVN. Als dank voor hun inzet tijdens het oogstfeest kregen beiden een presentje en een fles heerlijke Bredius appelsap.

Buitenbanjers oktober

Ook de Buitenbanjers keken weer uit naar de activiteit in oktober. We hebben het met de Buitenbanjers gehad over uilen in Nederland en het pluizen van uilenbraakballen. Eerst hebben de Buitenbanjers binnen in het NME centrum InBredius gekeken naar een presentatie over de verschillende uilen in Nederland met uitleg. In uilen termen te spreken was het tijdens de presentatie muisstil. Daarna buiten aan de tafel heerlijk in het zonnetje, het uitpluizen van braakballen van de kerkuil. Aan de hand van een zoekkaart kon ieder botje en schedel van de muis op het voorbeeldformulier gelegd worden.

We verwelkomen vier nieuwe buitenbanjers: Jurek van Iersel, Bram Veldhuyzen, Jesse de Boom en Nathan Jansen. We wensen jullie veel natuurplezier bij de buitenbanjers

André van Kleinwee

Coördinator jeugdnatuurgroepen de Buitenbanjers en Buitenbanjers plus.

Nieuws uit de omgeving en IVN-land

Vergroen jouw buurt met de Groene Buurtbon

Wil jij ook meer planten en bloemen in jouw buurt? Je kunt vanaf nu een Groene Buurtbon van €500 of €1000 aanvragen. Met dit geld kunnen jij en je burensamen een project doen waarmee je jouw wijk groener maakt. Vanaf nu kan je als groepje burensamen of bewonersinitiatief weer deze groene waardebons aanvragen. Je kunt kiezen uit €500 of €1000. Met dit geld kun je samen een project doen waarmee je jouw buurt groener maakt. Bijvoorbeeld het opfleuren van grijze parkeerplaatsen, parken of speeltuinen met bloemenweiden. Of het aanleggen van geveltuintjes, buurttuinen of groene boomspiegels. Alles kan, zolang jij maar je wijk een stukje groener maakt! En dat doe je natuurlijk niet alleen, maar samen: je kunt een bon aanvragen als je minimaal met 5 burensamen bent. [Vraag nu de bon aan.](#)

Zo maak jij je tuin nu lenteklaar

Denk jij bij het onderhouden van je tuin vooral aan het voorjaar? Je bent niet de enige! Terwijl het najaar eigenlijk het perfecte moment is om je tuin aan te pakken. Door in de herfst alvast werk te verzetten, geef je je tuin een vliegende start zodra de temperaturen stijgen. [Lees meer.](#)

Zaterdag 26 oktober: Nacht van de Nacht

Laat het donker donker en ontdek hoe mooi de nacht is tijdens de [Nacht van de Nacht](#). De Nacht van de Nacht is een jaarlijks evenement georganiseerd door de Natuur en Milieufederaties. Tijdens de Nacht van de Nacht worden er door het hele land evenementen georganiseerd in het donker. Daarnaast doven honderden bedrijven en gemeentes lichten van gebouwen en reclameverlichting. Dit jaar wordt de Nacht van de Nacht voor de twintigste keer georganiseerd!

Groene jaarkalender

IVN Landelijk heeft eerder dit jaar de groene jaarkalender gepubliceerd. Deze kalender kun je gebruiken om aan te haken op (inter)nationale dagen of periodes die in het teken staan van natuur en duurzaamheid. De dagen kun je ook terugvinden in de agenda op Ons IVN en worden regelmatig meegenomen in de agenda van de Stuifmail (maandelijks nieuwsbrief voor actieve leden en bestuursleden).

Oktober	
1	Wereld vegetarisme dag
1-31	IVN Najaarscampagne leefomgeving
4	Dierendag
4	Eet geen dierendag
5-6	Weekend van de Wetenschap
12	Wereld trekvogel dag (ook in mei)
16	Wereld Voedseldag
26	Nacht van de nacht
27	Wintertijd
nbn	Week van ons water

November	
1	Wereld Veganismedag
2	Landelijke natuurwerkdag
29	Green Friday
30	Dag van de Verloren Soorten
nbn	Herfstgasten telling
nbn	Vergeeten Plantseizoen

December	
5	Wereld Bodemdag
7	Nationale vrijwilligersdag
21	Start winter, kortste dag
26-31	Eindejaars Plantenjacht

Centrum InBredius

Oogstfeest Landgoed Bredius 29 september 2024

Bron: Fluitenkruid, KNNV

Als je op het kaartje kijkt wáár de waarnemingen gedaan zijn, dan kun je heel goed zien dat veel mensen de educatieve tuin zijn binnengegaan. Daardoor zijn bijzondere planten als Koninginnenkruid veel geregistreerd. Maar ook door de Pluk- en Moestuin zijn veel mensen heengelopen om waarnemingen te doen.

Een leuk weetje: verschillende planten en dieren zijn vaker gezien en door verschillende mensen waargenomen. De volgende zijn het meest waargenomen (elk vijf keer).

- Blauwe Reiger - *Ardea cinerea*
- Knoopkruid - *Centaurea jacea*
- Gelderse roos - *Viburnum opulus*
- Koninginnenkruid - *Eupatorium cannabinum*
- Harig wilgenroosje - *Epilobium hirsutum*

Wil je alles nog een keer bekijken, ga dan naar de BioBlitz op waarneming.nl:
<https://waarneming.nl/bioblitz/16098/bioblitz-landgoed-bredius-woerden-2024/>

Een foto maken voor BioBlitz

Blauwe reiger

Tekst Kees Theunis

Foto van Annelies aan de oever – Kees Theunis

Overige foto's - Koos van Brakel

Brediuspark krijgt een flinke onderhoudsbeurt

Het Brediuspark in Woerden krijgt deze herfst op diverse plekken een onderhoudsbeurt.

Sloten worden natuurvriendelijk gemaakt en er komt een aanplant van nieuwe fruitbomen. Dat heeft de beherende Stichting Landgoed Bredius laten weten. In het noordelijke deel van het stadspark, aan de kant van 's-Gravensloot, is een aannemer aan de slag gegaan met grondwerk langs de diverse graslanden. De oevers van die landjes worden glooiend gemaakt, zodat dieren gemakkelijker in en uit het water kunnen. Ook planten profiteren hiervan. Zowel oever- als waterplanten krijgen meer groei ruimte dankzij de ondiepe slootkanten.

Nieuwe fruitbomen

Tijdens het maken van de natuurvriendelijke oevers komt overtollige grond vrij. Die gebruikt de stichting om in de perenboomgaard de bodem op te hogen. Ook komt de aarde van pas bij de aanplant van nieuwe bomen. Eind november worden tien peren- en negen appelbomen aangeplant in de centrale boomgaard ter vervanging van gesneuvelde exemplaren.

Bron: AD Groene Hart

Column

Bijzondere bodembeestjes

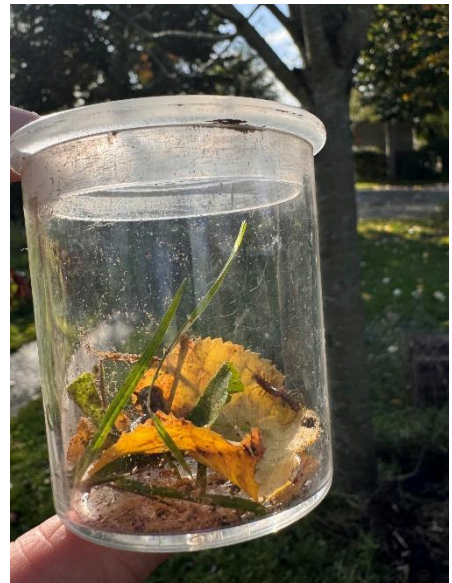
Van 20 september tot 7 oktober waren het bodemdierendagen. Dit wordt al 10 jaar gevierd! Elk jaar trekken veel mensen eropuit voor een tuinsafari. Met een goede zoekkaart op zak houden ze de waarnemingen bij van hun vondsten in de achtertuin, schoolplein en zelfs balkon! Onwijs leuk om te doen én een perfect voorbeeld van 'citizen science'.

Als natuurdocent ben ik in de herfst ook druk voor en met de bodembeestjes. Elke dag komen er verschillende groepen 4 en 5 langs voor een Bijzondere Bodembeestjes les. We verzamelen in ons buitenleslokaal waar ik samen met de leerlingen praat over de bekende beestjes en wat ze eten. Na een interessant groeps gesprek eindig ik met de vraag: wat als er geen bodembeestjes meer zijn? Dan komen de slimste en leukste opmerkingen: 'dan kunnen we niet meer boven alle blaadjes uitkijken' (ik vertel ze dat ze de afvalopruimers van de natuur zijn), 'dan komen de dinosaurïers weer terug' of 'Gatver, dan zou het overal mega stinken!'. Maar in elke klas zijn er genoeg kinderen die heel zeker zijn: 'dan gaan we allemaal hartstikke dood' (ik leg uit dat door de poep van de bodembeestjes de bomen kunnen groeien). En dan geef ik ze een dikke duim want dat gebeurt er zeker weten en dat is toch wel ernstig vinden we allemaal.

Na deze hamvraag vertrek ik met ze naar de tuin. Gewapend met elk een loeppotje en zoekkaart speuren ze onder alle boomstammen, graspollen en hoopjes blad op zoek naar beestjes. Ze vangen van alles; tijgernaaktslak, mieren, kortschildkever, wantsen, pissebedden, wormen, glansslakken, duizendpoten, miljoenpoten, etc. En velen komen trots hun potje laten zien!

Aan het eind van de les, nadat we tig bodembeestjes in loeppotjes hebben gevonden, bekeken en weer vrij hebben gelaten, vragen ze allemaal of ze het loeppotje mogen houden. Grote teleurstelling als ik zeg van niet. Maar, zeg ik dan, het is bijna Sinterklaas! En dan zie je enkele oogjes twinkelen en denken!
Hebben jullie wel eens een bijzonder diertje in je loeppotje gehad?

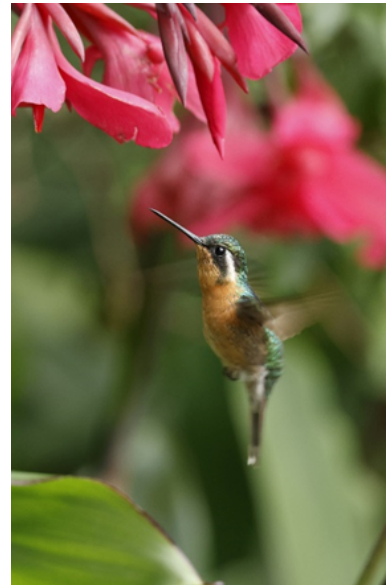
Tekst en foto: Romy Spruit

Van leden en donateurs

Vakantietijd

In de maand juli wordt het stiller in de natuur, de vogels hebben het broedseizoen er op zitten en de meeste jongen zijn al uitgevlogen. Ze zijn niet meer in hun mooiste verenkleed en hoeven geen partner meer te veroveren met zang- en baltsgedrag. Deze drukke periode heeft zijn sporen achtergelaten en vogels lijken, net als wij, toe aan rust. Ze trekken zich terug om te ruïen en diverse vogels bereiden zich al voor op de najaarstrek. In deze warme maand is het vogels kijken moeilijker en op sommige locaties lijken ze vrijwel afwezig. De vogelkijkgroep is dan ook minder actief en bovendien is het voor de meeste mensen vakantietijd.

Wij maken met ons gezin graag actieve rondreizen, meestal met de auto door Europa. Vooral mooie wandelingen door Nationale Parken en bezoeken aan bijzondere steden staan dan centraal. Dit jaar hebben wij een verre droomreis gemaakt en zijn we met een 4WD auto drie weken Costa Rica rondgetrokken. Voor we op reis gingen, was er eerst nog wat angst bij onze jongste dochter voor grote spinnen, giftige slangen en haaien. Toen we eenmaal onderweg waren, verdween deze angst snel. We waren overweldigd door al dat moois, Costa Rica is een echt paradijs! Natuurlijkhebbers komen daar ogen en oren tekort: diverse soorten apen, neusberen, luiaards, tapirs, leguanen, krokodillen, schildpadden, walvissen maar ook kleurrijke kikkers, vlinders en allerlei bijzondere insecten. De diversiteit is werkelijk enorm en dan hebben we het nog niet eens over de vogels gehad: er komen meer dan 900 soorten vogels voor en Costa Rica is nauwelijks groter dan Nederland! Toekans, papegaaien, kolibries, vliegenvangers, spechten, ijsvogels, pelikanen, reigers, roofvogels enz.

Niet alleen het zien van zoveel verschillende soorten vogels, maar ook de geluiden die uit de jungle komen hebben een onuitwisbare indruk achtergelaten. Eén moment gaan we nooit vergeten: we zaten rond schemertijd op ons balkon toen er honderden groene papegaaien, al kwebbelend, twee aan twee uit de jungle kwamen gevlogen. Ze kwamen allemaal bij elkaar om in een grote groep veilig de nacht door te brengen in de boomtoppen rondom ons huisje. Het geluid van zoveel kibbelende en krijsende papegaaien was een bijzondere beleving. We gaan deze reis nooit vergeten, we hebben prachtige landschappen gezien, regenwouden, vulkanen, de beide oceanen en werkelijk enorm veel dieren en vogels. Het zal moeilijk zijn om deze natuurvakantie te overtreffen maar we gaan niet minder genieten van de natuur in onze directe omgeving!

Tekst en foto's: Antoine van Dijk

Uit het AD Groene Hart of WC Kontakt

Otters hoeven niet langer de drukke weg op

Otters uit de Nieuwkoopse Plassen en De Meije kunnen voortaan blindelings de Milandweg bij Zegveld passeren. Bij het Nespada heeft de gemeente Woerden een passage gemaakt waardoor de dieren niet meer de drukke weg hoeven over te steken. Het plan is om ook verderop bij de Oude Meije zo'n passage te maken.

De passage is in feite een soort loopplank die onder de brug van de Milandweg is aangebracht. Otters hebben namelijk de onhebbelijke gewoonte om niet onder een brug door te zwemmen. Vermoedelijk hebben ze een hekel aan de schaduw boven zich. En dan lopen ze, in dit geval, de weg Zegveld-Woerdense Verlaat op met alle risico's van dien. „Er wordt hier hard gereden“, weet boswachter John Pietersen van Natuurmonumenten.

Veiliger

De nieuwe otter passage moet die oversteek veiliger maken. Toen het verzoek van Natuurmonumenten kwam, bleek snel dat er een goede combinatie te maken was met andere werkzaamheden. Wethouder Roy Luca (Openbare Ruimte, Lijst van der Does) vertelt dat de oevers van deze watergang op vier plekken verzakkingen vertoonden. Er is nu een nieuwe beschoeiing gemaakt. „En die is hoger, zodat de otters niet in de verleiding komen toch de oever op te klimmen.“

Een kilometer verderop bij de kruising met de Oude Meije en de Toegang is ook een otter passage gedacht. Maar volgens ecooloog Ilse Jonker van de gemeente Woerden is deze ingewikkelder. De onderdoorgang of duiker is van een kleiner formaat en kan bij hoog water helemaal vol staan. Simpelweg een loopplank aanbrengen werkt dan niet.

Komt nog bij dat de duiker net op het grondgebied van buurgemeente Nieuwkoop ligt. Woerden gaat daarover dan ook verder praten met Nieuwkoop, aldus wethouder Luca.

Harrie van Opstal

Bidsprinkhaan vestigt zich definitief in Nederland

De bidsprinkhaan blijkt zich in Nederland voort te planten, zo is recent voor het eerst vastgesteld. Het lijkt erop dat het opvallende insect zich in ons land heeft gevestigd, meldt het radioprogramma Vroege Vogels.

De voortplanting is geconstateerd in nationaal park De Meinweg, ten oosten van Roermond. In 2023 vond student bos- en natuurbeheer Bas Raaijmakers in dat gebied verschillende jonge exemplaren en een kapsel waarin de eitjes van de bidsprinkhaan zitten. „Ook in 2024 hebben we hier weer een hele hoop (on)volwassen dieren gevonden. "Ze blijken het goed te doen in ons koude kikkerlandje", zegt Raaijmakers in Vroege Vogels. Hij verwacht dat het

insect „een blijvertje" is.

De bidsprinkhaan is vermoedelijk via tuincentra in Limburg terechtgekomen. Klimaatverandering kan een rol spelen: de bidsprinkhaan houdt van warmte. De Europese bidsprinkhaan dankt zijn naam aan de opgeheven houding waarbij de voorpoten tegen elkaar zijn gevouwen. Hij heeft vijf ogen en is meestal felgroen.

Monsterlijke vreetmachine

Aziatische hoornaar op weg naar Groene Hart

Onrust in de Krimpenerwaard: de Aziatische hoornaar moordt hele bijenvolken uit. Een imker in Ouderkerk aan den IJssel heeft daarom de hulp ingeroepen van het publiek om melding te maken van nesten, zodat die vernietigd kunnen worden. Nu deze invasieve insectensoort is gezien in Alphen en Gouda, dringt de vraag zich op of de rest van het Groene Hart zich zorgen moet maken.

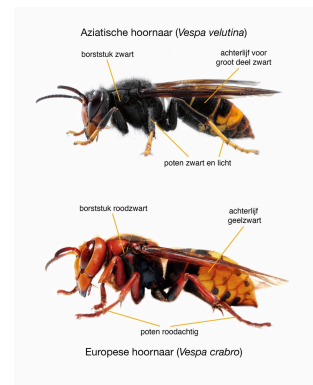
De Aziatische hoornaar heeft een slechte reputatie. Een zwerm achtervolgt je als je te dichtbij komt en ze steken zo door een handschoen heen, waarna je dagenlang last hebt van tintelingen. In Spanje en Frankrijk zijn al mensen overleden, nadat ze gestoken waren door Aziatische hoornaars. Geen beestje dat je in de buurt wilt hebben, dus. Maar de Aziatische hoornaar rukt steeds verder op vanuit het zuiden. In Utrecht werd al een enorm nest gevonden. Imker Gerrit Burger verloor al twee volken van 30.000 tot 40.000 bijen door de vraatzuchtige monsterwesp.

Lokker

Imker Paulien Hoogendoorn is op haar hoede. „Ik heb een lokker neergezet met een zoetstof waar ze op af komen, om ze te vangen, zei ze. Ze is al dertig jaar imker in Gouda en is zich bewust van de gevaren die samenhangen met de komst van de kleine rover, die voor zijn slachtoffer een monster is.

„Als er flink wat Aziatische hoornaars voor een bijenkast vliegen, bestaat het gevaar dat het volk gestrest raakt en 'bevriest'. Dan durven ze niet meer naar buiten. "En als ze dat wel doen, worden ze meteen uit de lucht geplukt." Daardoor kunnen ze geen stuifmeel meer halen voor hun jongen, met alle gevolgen van dien.

Toch heeft ze zelf nog geen exemplaar gespot. „Ik weet wel dat ze in de Goudse Hout gezien zijn. "Maar dit jaar hebben we veel regen gehad, dan zie je sowieso minder insecten."

Dweilen

Niettemin zijn alle imkers die antwoordden op vragen voor dit artikel het wel eens over één ding: de Aziatische hoornaar zal ook het Groene Hart 'overnemen'. Deze wespachtige werd voor het eerst in 2017 waargenomen. Een derde van zijn dieet bestaat uit honingbijen, maar ook andere insecten staan op het menu.

De provincie Zuid-Holland, die de nesten bestrijdt, zegt 'een stijging in het aantal meldingen' te zien. Het beleid is gericht op 'het verwijderen van zo veel mogelijk nesten'. Inmiddels is de provincie wel gestopt met bestrijden ten zuiden van de A12. De reden: het is dweilen met de kraan open. Die conclusie trekt de provincie na onderzoek van het EIS-Kenniscentrum Insecten. Boven de snelweg wordt er nog wel actief opgetreden.

'Bezorgd'

Ze tegenhouden is onmogelijk maar jezelf wapenen, of beter gezegd de bijen beschermen, is zeker mogelijk, zegt de voorzitter van de imkervereniging Groene Hart, Rolf Künneke uit Waddinxveen. „Ze zijn al gezien in Gouda en Alphen. Wat je kunt doen als imker, is bijvoorbeeld het plaatsen van zogenaamde elektrische harpen. "Daar vliegen de hoornaars tegenaan en de bijen kunnen erlangs."

Dat het voor imkers ook best heftig kan zijn, wordt ook onderling besproken. „Een bijenvolk aantreffen dat aangevallen wordt door de Aziatische hoornaar is erg. Je verzorgt ze toch een jaar lang", zegt Annet Künneke. „Zeker als je elke week wel een keer komt kijken, worden het eigenli een soort huisdier van je. "Dan is het op zijn zachtst gezegd niet zo leuk als ze worden opgegeten."

Om te onthouden

Handige websites

www.ivn.nl/woerden

www.mycologen.nl

www.hetkanwel.nl

www.groen-natuurlijk.nl

www.vogeldagboek.nl

www.duurzaamwoerden.nl

www.slimwoner.nl

www.padden.nu

www.blwg.nl

www.inbredius.nl

www.bewustbiologisch.nl

www.natuurronddecattenbroekerplas.nl

www.birdfocus.nl

www.telmee.nl

<https://meerbomen.nu>

www.hugokotestein.nl

www.veldwerkwinkel.nl

www.vlinderstichting.nl

www.sovon.nl

www.vogelgeluid.nl

www.jaarvandescholekster.nl

www.ravon.nl

www.zoogdiervereniging.nl

<https://www.floron.nl/>

www.eis-nederland.nl

www.vlinderhof.com

www.nmu.nl

www.zaadgoed.nl

www.vogelbescherming.nl

www.landgoedbredius.nl

www.dekievitharmelen.nl

www.naturetoday.com

www.degroenerotonde.nl

www.knnv.nl

Organisatie

Bestuur

Voorzitter	Gerrie Epping	gerrie.epping@vanmuijen.nl
Secretaris/contact-persoon	Rob van Son	ivnsecretariaat.woerden@gmail.com
Penningmeester	Walter Hoes	wthoes@ziggo.nl
Bestuurslid	vacant	
Bestuurslid	Marian Christiaanse	mariannechristiaanse@gmail.com

Coördinatoren

Cursussen en lezingen	Marian Christiaanse		mariannechristiaanse@gmail.com
Excursies voor leden en donateurs	Bestuur		
Gidsenwerkgroep	Vacant		
Jeugdnatuurgroep	André van Kleinwee	0348-422962	andrevankleinwee@ziggo.nl
Landschapsbeheer	Erwin Meijer	06-44320031	erwin.meijer@ziggo.nl
Plantenwerkgroep	Cobie van der Hoek	0348-410239	cobie.vanderhoek@gmail.com
Publiciteit	Vacant		ivnsecretariaat.woerden@gmail.com
Redactie GO	Wout Nagel	06-22926472	ivn.groeneopkikker@gmail.com
Vertrouwenspersoon	Vacant		ivn.vertrouwenspersoon.woerden@gmail.com
Vogelkijkgroep	Vacant		
Biodiversiteitsteam	Ton Rullmann		ton@tonrullmann.nl
Websitebeheer/Facebook	Vivian van Deel	06-42060712	vivian_boers@hotmail.com
Openstelling InBredius zondagmiddag 13 uur tot 16 uur	Lisa van Hemert		lisavanhemert@hotmail.com

Leden/Donateurs

Contributie 2024 per kalenderjaar	als lid, €25,00 als donateur, €20,00 als jeugdlid, €15,00	Banknummer IVN Woerden: NL 87 TRIO 039.04.67.413
-----------------------------------	---	---

Opzeggen	twee maanden voor het einde van het kalenderjaar, schriftelijk bij het secretariaat.
----------	--

